

עין משפט
נר מצוה

כג:

בראשונה פרק שני יומא

מסורת הש"ס

יש עבודה שבשרה בשני ב'ים. אבל איפכא לא תקשי לך יש לך דבר שאינו עבודה ועושה נגדי נגזרת הכתוב הוא להחמיר שהרי נגדי הכוונה שלא צעידן עבודה דמסקינן לקמן גריס פרק נא לו דף פטו.) ודגדגו הכוונה נמיטנו ליהנות בהן וגדולה נון אמרין לר' יוחנן דצין הולאה בין הרמה הארבעה כלים צין לתנא קמא צין לר"א דמרויכו מודו דמקיש נגדים שלוש נגדים שפוטו ואפי' הכי לר' אליעזר נעלי מומין קשרים להולאה ללא עבודה היא אפי' דטעונה ארבעה כלים וקשה לי לריש לקיש דמוכח ללא עבודה היא מדלא ארבעה קרא ארבעה כלים אפי' למה לי קרא לרבי אליעזר להכשיר נעלי מומין ומאי טעמא דתנא קמא דפסק נעלי מומין להולאה יש לומר משום דבעל מוס תשיב כמו זר דק"ד אמרינא וזי תעלה לך דעתך שזר ובעל מוס קרינים לגבי המזבח ולהכי לרין קרא לר"א והיינו טעמא דתנא קמא דפסק: **בגזיין** שא"א הוא דבר קדוש ב'ן אף על גב דגבי כהן גדול נמי תמיך דפרשת אחרי מות ומכאן דג' סילבס על צדו אלתערין למהדר ולמיכתיבי כהן הדיעו דלא הוה ילפינן להו מהדדי כיון דמחוקים הוון לנמה ענייני:

אינה מביאה עגלה ערופה. דכתיב (דברים כא) כי ימצא חלל נאדמה וגו' לרשתה ואין ירושה דקסבר לא נחלקה לשנים: **תלמודא.** ראיה: הכי גרסין בתורת כהנים ו' ופשוט ולבש יכול במלות יום הכפורים מ"ל בגדיו ונרסקא שבה"ס האריכה בלשונה **שומעני בדרך יום הכפורים** **פושט בגדי קודש ולבש בגדי חול** **תלמוד לומר כו'.** וזו פירושה ופשוט ולבש האמור בהולאה הדשן שנתפוח אל ממון לתמונה הכתוב אחר תרומת הדשן ופשוט את בגדיו ולבש נגדים וגו' יכול ששמיל עליו חובה לשנות בגדיו צין תרומה להולאה אם צ"ל להוליא דשן שעל התפוח אחר ההרמה מד דרך שהיא חובה על כהן גדול כחמש עבודות שביום הכפורים שמשנה בגדיו בכל העבודות צין זו לזו ראשונה בגדיו זהב שניה בגדיו לבן שלישית בשל זהב רביעית בגדיו לבן אף זה ישנה וזה שאין לו לשנות מנגדיו לבן לבגדיו זהב שהי הדיעו הוא ולזו משמש בגדיו זהב ישנה בגדיו לבן קודש שהריס בהן כמו שג"א ו' ולבש הכהן מדו ד' ופשוט אוחס וילבש בגדי חול שלו ויוצא לדשן: **תלמוד לומר נגדיו נגדים ומה תלמוד לומר אחרים פסוקין** **מפן.** כגון שחקים או מפשטן שאינו מולבש ואין דמיהם יקריס שהאמר מלכלס כשנשאו חוץ לתמונה וגנאי למך שיהא משמש בהן על המזבח בעבודת אכילה: **אחרים** והוליא **לימד על הכהנים נעלי מומין.** האי אחרים אכהן קאי כלומר הכהנים שהן אחרים מרוחקין משאר עבודות כשריין לעבודה זו: **אל ימונן כהן לרבו.** לפי שמעשיו ימנולכלסו כביכול קדירה אף כהן לענין הולאה הדשן אף כבוד המלך לשרת בהן שירות אחר: **כמחלוקת בהולאה.** כשם שרבי אליעזר מכושר נעלי מומין להולאה כך מכשיין להרמה: **שכשיה בשני כלים.** והכא מדו נד ומכאן נד הוא דכתיב: **גלי רחמנא כסונוס ומכנסים.** ולימדך שאינה כשירה בגדיו חול שלו ומתלין אהה למד שהיא עבודה וזריכה אף מלגפת ואננו: **מאי שגא הני.** דנקט מאחר שלרין לן לשחוק מנייכו ואלא ידענא מדכתיב זהו כהן עבודה היא: **מדו כמדסו.** כהן לימדך שיהא כמותה כהנים למדת קומתו לא נגררת ולא מסולקת והכי אמרין בנזמים (דף י"א): **ילבש על כשרו.** משמע שלוש עבודות ערוס שאין עליו אלא כשרו דאי לא תימנא הכי על כשרו למאי תכניה: **ולרש"ל.** דלמר דיוקא כתיבינו ולמימרא דאינה זריכה ארבעה נפקא ליה

תורה אור השלם

1. כי ימצא חלל בארצה אשר זו ארצהו נתן לך לרשתה נפל בקדוה לא נודע מי אברהם וצדיקים כ"א וזו דם נקי שפך נטשה הרבה מאד ער אשר מלא את ירושלים פה לפה לכד מחטאתו אשר והאטיא את הנהר לעשות הרע בנינו וי.
2. מלכים ב כא טו ופושט את בגדיו ולבש בגדים אחרים מרחיק למתנה אל מקום טהור ויקרא ו י א וקבש הבתן מדו בר ומכאן בר ילבש על כשרו וזריח את הדשן אשר תאכל קמח את המלה על המזבח ופוסט אצל המזבח: ויקרא ו ג

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ילבש וכו' וז"ל דשכ"א לא מיידי קריש"ס עין לקמן דף לג ע"פ תוס' ד"ה מה לנשיא:

הגהות הב"ח

(א) ה"ה ד"ה על פי תוס' ילבש נגדי:

מוסף רש"י

בגדים שבשל בהן קדירה לרבו. ודמיה הולאה הדשן לא ימונן בהן כוס לרבו. לפיכך החקק לנזות נגדים פסוקים ופ"ה ק"ד. כמדמו. זה לא נהי' ופ"ה טו. ילבש על כשרו. משמע שלוש עבודות ערוס שאין לה אף אחי' לשמשין למה לי על כשרו. וסודו"ה טו.

תוס' ישנים

לימד על כהנים נעלי מומין סי' ולא פליג דרש"ס תנא קמא אלא דריש מכתמיה חמיר ליהוליא דקאי נמי אהניס כי אע"פ שמתוין כן משאר כהנים ששפרים: כן מחלוקת בהרמה. דכתיב בעלי מומין נמי שריין לה דלא עבודה היא כיון דאפי' לה כשני כלים ודלא כתיב יסדיה מיהא דבעי לה ד' לים ומדיני מלגפת ואננו להרמה ואחרים והוליא דקאמר לא בעי למימר אחרים אלא שתי תרומת הדשן דהא עשרו שירות אלא אחרים לשאר עבודות קאי ומי' הולאה הדשן

כתיב (דברים כא) כי ימצא חלל נאדמה וגו' לרשתה ואין ירושה דקסבר לא נחלקה לשנים: **תלמודא.** ראיה: הכי גרסין בתורת כהנים ו' ופשוט ולבש יכול במלות יום הכפורים מ"ל בגדיו ונרסקא שבה"ס האריכה בלשונה **שומעני בדרך יום הכפורים** **פושט בגדי קודש ולבש בגדי חול** **תלמוד לומר כו'.** וזו פירושה ופשוט ולבש האמור בהולאה הדשן שנתפוח אל ממון לתמונה הכתוב אחר תרומת הדשן ופשוט את בגדיו ולבש נגדים וגו' יכול ששמיל עליו חובה לשנות בגדיו צין תרומה להולאה אם צ"ל להוליא דשן שעל התפוח אחר ההרמה מד דרך שהיא חובה על כהן גדול כחמש עבודות שביום הכפורים שמשנה בגדיו בכל העבודות צין זו לזו ראשונה בגדיו זהב שניה בגדיו לבן שלישית בשל זהב רביעית בגדיו לבן אף זה ישנה וזה שאין לו לשנות מנגדיו לבן לבגדיו זהב שהי הדיעו הוא ולזו משמש בגדיו זהב ישנה בגדיו לבן קודש שהריס בהן כמו שג"א ו' ולבש הכהן מדו ד' ופשוט אוחס וילבש בגדי חול שלו ויוצא לדשן: **תלמוד לומר נגדיו נגדים ומה תלמוד לומר אחרים פסוקין** **מפן.** כגון שחקים או מפשטן שאינו מולבש ואין דמיהם יקריס שהאמר מלכלס כשנשאו חוץ לתמונה וגנאי למך שיהא משמש בהן על המזבח בעבודת אכילה: **אחרים** והוליא **לימד על הכהנים נעלי מומין.** האי אחרים אכהן קאי כלומר הכהנים שהן אחרים מרוחקין משאר עבודות כשריין לעבודה זו: **אל ימונן כהן לרבו.** לפי שמעשיו ימנולכלסו כביכול קדירה אף כהן לענין הולאה הדשן אף כבוד המלך לשרת בהן שירות אחר: **כמחלוקת בהולאה.** כשם שרבי אליעזר מכושר נעלי מומין להולאה כך מכשיין להרמה: **שכשיה בשני כלים.** והכא מדו נד ומכאן נד הוא דכתיב: **גלי רחמנא כסונוס ומכנסים.** ולימדך שאינה כשירה בגדיו חול שלו ומתלין אהה למד שהיא עבודה וזריכה אף מלגפת ואננו: **מאי שגא הני.** דנקט מאחר שלרין לן לשחוק מנייכו ואלא ידענא מדכתיב זהו כהן עבודה היא: **מדו כמדסו.** כהן לימדך שיהא כמותה כהנים למדת קומתו לא נגררת ולא מסולקת והכי אמרין בנזמים (דף י"א): **ילבש על כשרו.** משמע שלוש עבודות ערוס שאין עליו אלא כשרו דאי לא תימנא הכי על כשרו למאי תכניה: **ולרש"ל.** דלמר דיוקא כתיבינו ולמימרא דאינה זריכה ארבעה נפקא ליה

ילבש ארבעה שצנפת ואבנט אהרבה. פירוש דמי קאמר קרא לרבות לניסה אחרת כיוצא בה דהיא לניסה דקרא דכתיב ולבש הכהן מדו נד וכו' דהיינו שני נגדים אחרים וקשה לי גבי הולאה מנלן דנעי ארבעה נגדים כיון דגבי הרמה לא נפקא לן אלא מהיקשא אפי' הדרינן ומקשינן לניסה והולאה דפשיטה דהרמה דלעיל ואמרין צפק איזוהי מקומן (וזכיס דף מטו): **דנקדשים דבר הלמד נהיקש אינו חוזר ומלמד נהיקש** ויש לומר דשמא לא מיקרי קדשים אלא גופי הקרנות אבל נגדי כהונה חזרין ומלמדין נהיקש אי נמי ילבש ריבויא הוא ולא הוי היקש אלא אחא לרבות לניסה אחרת וכיון דלא פירש כמה נגדים הוא מרבה אם אחד או שנים אין זה אלא גלוי מילתא דנלמא דשני נגדים קאמר דכתיב בקרא אי נמי כמלן דלמר צפק איזוהי מקומן (ג"י טו) היינו דזכר אחר לא הוי היקש דכיון דמתיב בהן גמרין נמי מיינה מאי דלחיא ליה מהיקשא: **מותרות**

הך תרמי דרשות מלשון המקרא ששינה בלשנו שלא תמיז כמות למימרא מדו כמדמו ושלא יקדים ליה: **על כשרו מה פ"ל (א).** גבי הרמה הדשן תמיז ולבש הכהן וגו' והוה ליה למנחת ומכנסים נד על כשרו וההדר נמי אולנב דרישיה דקרא מה ת"ל שוב ילבש זמנכוס לרבות עוד לניסה כיוצא בה ומרבה שני נגדים החסרים כהן מכהונת הדיעו: **רבי דוסא אומר.** להביא ארבעה נגדי לבן שמשם כהן כהן גדול ביום הכפורים שששרין להדיעו כל השנה ואחיה ילבש ילבש מהחם דלא תימנא והניחם שם כתיב כהן ויקרא טו) לומר שטעונין גזירה דק"ל לר' דוסא והניחם שם שלא ישתמש בהן ליום הכפורים אחר דלאמרין צפ"ק (וי): **אננו של כהן גדול.** ביום הכפורים שהא של צין לא זהו אננו של כהן הדיעו לעולם לפי שאינו משמש אלא בכל כליא: **לרבות**

דוקא בעין פסוקין: חרא דאננו של כהן כו'. ואפי' דקין לילבש לרייני כל הני דמי' לרייני לבד מחאננו כדי מחוקי ליה נמי לרבות מלגפת ואננו לא מחוקי ליה כנלתי' י' לבש דלאמליתי פריך דקאמר לרבות כהן גדול כו' משמע דאמליתי קאי ואפי' נמי דפריך ליה רבי מלגפת הא איהו לא מריי כחאננו כיון דמכאן הרמה כתיב כלים לאו קריש' היא שהיא נא לרבות שנגדי כרג שריין לכהן הדיעו בכל עבודות שיש שם ד' נגדי כהונה:

כך הרמה שהיא משנה מנגד קדש לגדיו חול: אפי' מה ת"ל אחרים. לומר דמשמע כן מקשינן פשיטה לניסה הוה משמע נמי בגדי חול ומהו דאפי' אחי' אלטרין כדן קדש ולבש של חול והא מאחרים משמע נמי הכי יש לומר שאפי' מביא אלא למיין גדול עשה דכתיב נמי ופשוט ולבש ומאי דל"ג ליה אחי' שפיר מפרשינן: אחרים והוליא

